

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare om. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Criza mondială a Agriculturii și România. — Pierderile efective și rezerva pentru creanțe dubioase. — Situația. — Condițiunile admiterii în școala de conducători de lucrări publice din București. — *Cronica*: Ajutorarea Germaniei. Modificarea legii cametei. Numărul protestelor cambiale în sem. I. 1931. Banca Franței Acordă împrumut Băncii Angliei. Dobânda caselor de amanet maximată la 14 la sută. Drepturile salariatului în caz de concordat. Poșta Redacțiunii. Cursul valorilor la București.

Criza mondială a Agriculturii și România.

Miezul crizei generale economice îl formează criza agriculturii, situația tragică a producției primordiale, a producției grânelor. Extenziunea neașteptată de mare a teritoriilor transformate în arături, progresul afins în tehnica agricolă, intensificarea producției cu toate mijloacele, reducțiunea consumației, sau mai bine zis, scăderea standard-ului de traiu a unor părți considerabile din populațiunea, mai ales a țărilor cu industrializare progresată, — o sumedenie de factori au cauzat că cererile economice din toate țările au constatat o catastrofală disproporție între oferte și cereri, și ca consecință: O scădere enormă a distribuției și a prețurilor.

Despre acest fapt și urmările sale s'a scris în deajuns. Ne este bine cunoscută situația din Europa întregă și din țările transatlantice. Economisții din toată lumea au studiat problema, căutând să dea o soluțiune. Dictatorul Italiei dl Mussolini, a fost acela care a luat inițiativa în această chestiune. În urma îndemnelor pornite dela dânsul a con-

vocat Institutul Internațional de Agricultură dela Roma în 1927, prima conferință Internațională a Grânelor.

Din 26 Martie până la 3 Aprilie a. e. a durat sesiunea Conferinței Pregătitoare a Grânelor, și problema s'a tratat între delegații a 48 state (inclusiv Rusia) din cele trei puncte de vedere a producției, a schimbului și a consumației, cari trebuiau aduse într'o oarecare concordanță. Rezultatul concret este cuprins în procesul verbal final, care se ocupă de așa zisul „Program Maximal” conținând un relief al politicii agrare din toate țările și tratează de reorganizarea agriculturii mondiale. Comisiunea a deliberat asupra tuturor problemelor în legătură cu criza agriculturii, îndeosebi asupra înființării Băncii Internaționale Agrare, și altele. Cât privește criza actuală, s'a constatat că este provocată de sub-consumație, o constatare, care ar putea fi atacată.

Ar duce prea departe, să ne ocupăm de propunerile concrete făcute pentru atenuarea și înlăturarea crizei; un lucru însă este cert. Până în ultimul timp s'a considerat ca o regulă fundamentală, axiomatică, a științei economice, că cererile și ofertele se regulează dela sine, cererile fiind bazate pe cerințele economice ale omenimii. Fiind aici vorba de cerințele fundamentale, de alimente primordiale, ale căror consumație depinde direct de mărimea populațiilor, și nu de niște articole industriale sau de lux, putem abstrage dela restricțiunile acestei reguli vechi și o putem considera de validă.

În sensul acestei reguli ar exista două soluțiuni pentru atenuarea crizei:

Sporirea consumației sau reducerea producției. După multă meditație vom ajunge la concluziunea, că a doua posibilitate este singura, care merită atențiunea noastră, dacă voim să aflăm ce va aduce viitorul apropiat. Mai ales în țările transatlantice cu metode extensive de agricultură ne putem aștepta la o reducere foarte simțitoare a producției. În realitate Institutul Internațional de Agricultură dela Roma a dat deja un raport statistic din care reiese că recolta de grâu a anului curent nu va fi suficientă, iar lipsa va fi acoperită din cantitățile ce mai stau la dispoziție din anul trecut. Este adevărat că recolta din Statele Unite și Canada a suferit sub evenimentele meteorologice, lucru ce explică întrucâtva sub-producțiunea.

Ajunși la concluziunea că producțiunea va fi redusă, putem îndrepta ochii asupra problemei noastre. Am văzut că cercurile economice internaționale se ocupă de problema generală și politica economică internațională fiind bazată pe politica economică a statelor naționale, este de sine înțeles că, — primind inițiativa și din afară, — singuraticele state, și mai cu seamă cele cu caracter agrar, sunt în primul rând chemate să caute de a sana economia lor națională.

România este un stat eminentement agrar. E știut ce rol a jucat în extinderea sa antebelică și cu agricultura extensivă de pe vremuri ca exportator de grâne. E știut ce rol a jucat Banatul în fosta monarhie austro-ungară; de asemenea ce însemnătate economică a avut Basarabia în Rusia țaristă, și ne-am dat foarte bine seama de decăderea agriculturii noastre în decursul anilor după război, până în prezent. Știm foarte bine, fără a chema în ajutor limbajul precis al cifrelor, că producțiunea noastră este deja foarte scăzută în comparație cu producțiunea antebelică referitor la Banat și mai ales la Basarabia o știm cu absolută siguranță. Cauzele și consecințele (Reforma agrară, dimpreună cu nimicirea multor întreprinderi agricole extensive, pierderea de bușeurilor, împovărarea agricultorilor cu datorii, au fost discutate în public.)

Mai ales creditului agrar s'a dat la noi o deosebită atențiune, și putem avea

nădejdea, că această problemă se va soluționa. S'a mai creat legea pentru valorificarea produselor agricole cu modificarea ei recentă, Ministerul a întocmit un program de raționalizare a agriculturii, — cu toate acestea însă nu ne-am pus încă față în față cu problema crizei generale a agriculturii.

Am ajuns mai sus la concluzia că producțiunea de grâne va suferi o reducere. Da și acesta cazul și la noi? Răspunsul care singur poate fi dat, este: Nu.

Am văzut că producțiunea noastră este deja foarte scăzută în raport cu capacitatea țării noastre. Agricultorul nostru este avizat și silit să-și lucreze pământul arabil, el nu se poate lăsa de meseria sa, și nu poate lăsa pământul necultivat. Numai dacă își va putea continua ocupația cu rentabilitate, va fi în stare să-și achite datoriile, chiar dacă sunt convertite cu o dobândă scăzută.

Este evident. Noi nu putem face pe viitor altă politică economică, decât tot politică agrară, căutând să desvoltăm agricultura noastră. Suntem puși în mijlocul unei lupte grele pentru existența noastră ca stat agrar, unei lupte care nu se va termina cu trecerea crizei actuale. Se poate constata acest lucru fără nici o exagerare. Putem avea însă încredere că țărănimea noastră, dacă va fi ajutată în această luptă, ba dacă va primi numai o parte a ajutorului ce-l primește țărănimea în alte state, se va menține și existența statului nostru ca stat agrar va fi asigurată.

Țara noastră trebuie deci să urmeze cursul vechiu. Pe când în alte părți se va reduce producțiunea, noi trebuie să o menținem, ba să o mărim, să o intensificăm. Numai în felul acesta putem să aducem țara la însemnătatea economică, pentru care este predestinată. Tocmai acum ni se oferă ocaziunea pentru a recâștiga terenul pierdut ca exportator de grâne.

Cât privește „dumping-ul“ rusesc se pare că este mai mult o manevră dela care — în vederea situațiunii critice — s'a așteptat un efect moral. Dl Prof. Dr. Fredrik Bóök, membrul Academiei suedeze din Stockholm, scrie într'un articol la 28 Martie a. c. tratând despre planul

de 5 ani și despre colectivizarea agriculturii în Rusia: „In vânzare liberă costă un funt ($1\frac{1}{2}$ kg.) de unt 23 mărci germane (Lei 920), 1 funt de carne slabă peste 12 mărci (Lei 480), o păreche de cizme costă 300 mărci (Lei 12.000). In altă parte scrie: „Țăranii și cetățenii ruși sunt siliți a munci afară prin păduri până la moarte, răbdând foame“. Apoi: „Este statul rusesc cu organizațiile sale, cari în felul acesta vor spori puterea lor; poporul rusesc însă abia își va putea îmbunătăți situația cât privește hrănirea, îmbrăcăminte și celelalte necesități ale vieții“. In fine mai scrie undeva: „Lipsa și nevoia ce bântuie de prezent în Rusia...“

Di Prof. Bóók își ia informațiunile din lucrările publicate de dnii J. Steinberg, fost comisar al poporului sub Lenin, și Hubert Knickerbocker, jurnalist american, care petrecând mai mulți ani în Rusia sovietică, a studiat în mod temeinic evoluția economică a țării bolșevicilor. Acesta, de altcun, a ajuns la concluzii optimiste, în cât privește reușita planului de cinci ani, dar accentuiază și el că se pretind sacrificii supraomenești dela popor.

Intre timp a declarat di Stalin, actualul comisar al poporului, că metoda colectivistă nu a dat rezultatele așteptate, și a recomandat întoarcerea la metodele individualiste, atât în industrie, cât și în agricultură.

Făcând paralela între situația economică a Rusiei sovietice și a țării noastre, precum se prezintă din toate știrile ce le avem despre acel stat și având în vedere că „dumping“-ul rusesc și-a produs efectele mai mult prin ofertele estine decât prin încheieri realizate, cu tot optimismul dlui Hubert Knickerbocker, trebuie să constatăm că situația noastră este destul de favorabilă, pentru a putea duce lupta cu aceleași arme. In orice caz, eventualele sacrificii aduse acum își vor produce roadele în viitor, dacă ne vom reuși să ne recâștigăm locul nostru de frunte în economia europeană. Ceeace se face în Rusia este un experiment uriaș, rezultatul final fiind mai mult sau mai puțin îndoelnic, iar țara noastră n'are decât să-și urmeze evoluțiunea naturală.

Agricultura noastră are nevoie de o completă reorganizare, și de o perfecționare a metodelor de producțiune — putem zice că în această privință în practică încă nu s'a făcut nimic la noi, și țăranii noștri ar rămânea uimiți, dacă s'ar putea convinge, ce rezultate s'au obținut în această privință cu metode științifice, mai ales în țările transatlantice. In această privință este de interes un articol publicat de Dr. Iulius Hirsch, fost secretar de stat, și profesor universitar la Berlin, la 3 Ianuarie a. e. în Revista „Das Tagebuch“, Berlin, intitulat „Criza Economică“, în care arată la ce nivel a ajuns agricultura prin chemizare, (Nitrogen), prin selecționare și prin mecanizare.

Rezultate într'adevăr surprinzătoare s'au obținut — tot prin selecțiune și prin nutreț corespunzător — la prășila animalelor domestice. Să arătăm unele exemple: O găină normală de rasă produce în decursul unui an aproximativ 80 ouă. In Olanda a crescut producția prin selecțiune la un mediu de 160 ouă.

Vacile irlandeze de rasă selecționată produc o cantitate de lapte aproximativ de $2\frac{1}{2}$ ori mai mare decât o altă vacă de rasă bună.

E evident, că la noi mai rămâne mult de făcut în această și în alte privințe. Un program pentru ridicarea și raționalizarea agriculturii noastre și pentru a-i asigura locul ei la soare pentru viitor, ar trebui să se bazeze pe următoarele puncte:

1. Organizarea creditului agricol. In lumea noastră capitalistă orice ramură de producțiune trebuie să aibă la dispoziția ei capitalul necesar. Producțiunea agricolă are nevoie de două feluri de credite: Credite pentru investițiuni pe termen lung și credite pe termen scurt (credite de recoltă) pentru a putea aștepta și eventual și influența formarea prețurilor. Acest lucru s'a recunoscut de mult la noi și s'au pus deja bazele pentru organizarea acestor credite. Politica factorilor competenți însă va trebui condusă astfel, încât capitalul particular să nu sufere pagube prea mari, iar creditele să fie într'adevăr la dispoziția agricultorilor.

2. Organizarea metodelor de producțiune. Fiecare comună formează o

unitate naturală și din punctul de vedere economic. În toate țările s'a constatat, că metoda extensivă aduce rezultate cu mult mai superioare celor obținute cu metodele tradiționale ale agricultorilor mici. Fără a merge în extrem, am putea modifica metodele de producțiune la noi astfel, încât, având ca bază un oarecare colectivism, bine înțeles, numai încât privește metodele, după comune, să se apropie metodei extensive, dar fără ca singuraticul agricultor să-și piardă independența. Este vorba, să nu lăsăm numai la judecata fiecărui agricultor mic, ce fel de bucate vrea să producă, și cum să-și reguleze producțiunea, dacă este sau nu indicat să se ocupe și de viticultură, de prăsilă de porci etc. Această organizație ar trebui să pornească dela camerele de agricultură, urmând ca prin organizațiile lor deja existente sau puțin lărgite să dea în fiecare comună — în baza unor studii temeinice — îndrumările necesare pentru organizarea și regularea producțiunii, ținând seamă de toți factorii de importanță.

3. Tot dela camerele de agricultură ar trebui să pornească educația profesională a agricultorilor, prin cursuri serale sau de iarnă, eventual obligatoare pentru toți aceia, cari sunt sau vor fi chemați să administreze o moșie fără-nească, fie cât de mică, ținute de învățători agronomi ambulanți, pe raioane. În felul acesta ar reuși ridicarea țărânilor noastre — de altcum foarte inteligente — la acel nivel cultural și profesional, care să o facă aptă pentru îndeplinirea rolului ei în economia noastră națională. Tot în felul acesta s'ar putea ajunge la chemizarea agriculturii, la îmbunătățirea calitativă a produselor prin selecțiune, și la mecanizarea agriculturii noastre. Trebuie recunoscut, că nu există nici o alternativă în această privință. Evoluțiunea face drumul ei cu noi sau fără noi. Grija noastră trebuie să fie, să ținem pas cu această evoluțiune.

4. Cât privește chemizarea agriculturii, este știut că la noi — afară de niște încercări timide, făcute poate fără pricepere — nici nu s'a început cu metodele moderne de îngrășare a pământului, ei se face cu metodele tradiționale, absolut insuficiente pentru producerea

de marfă bună de export, cu care să putem lua concurența. Aici numai educația și învățământul pot ajuta, precum și îmbunătățirea situațiunii agricultorilor, pentruca aceștia să dispună de mijloacele necesare pentru procurarea îngrășămintelor.

5. Selecționarea produselor încă are nevoie de organizație. Țăranul singuratic nu poate să facă experiențe, fără îndrumări, punându-și existența în joc. Aici institutul central de agricultură experimentală va trebui să desvolte o activitate vie, făcând studii și dând expertize și directive camerelor de agricultură și publicând din oficiu prin buletine periodice rezultatele studiilor și experiențelor făcute. Camerele de agricultură la rândul lor vor fi chemate să împărtășească agricultorii noștri cu rezultatele acelor studii și experiențe, și a le da îndrumările necesare.

6. Un proiect care la prima vedere prezintă greutatea destul de mari, este mecanizarea agriculturii. Avantajele sunt bine cunoscute. Înainte de toate o imensă crușare de timp, muncă și material, pe de altă parte o perfecțiune calitativă a tuturor lucrărilor de câmp, și prin aceasta o sporire considerabilă a rentabilității, și în fine, s'a mai constatat în deobște că unde vine omul în contact cu mașina devine mai inteligent, mai energic, ca și când mașina ar deștepta în om unele daruri posedate dela naștere și rămase latente.

Întreținerea unei perechi de cai sau de boi este cu mult mai costisitoare decât întreținerea unui tractor mic. Tractorul cauzează spese numai până ce este în folosință, iar animalele trebuie nutrite în tot decursul anului și uneori cad victime boalelor. Terenurile arabile necesare pentru întreținerea animalelor se eliberează pentru producție.

S'ar putea obiecționa, că țărânilor noastre, în situația ei apăsătoare acum, nu dispune de mijloacele necesare pentru cumpărarea de mașini agricole. Este adevărat. Nici nu ar corespunde necesității ca agricultorii singuratici să-și procure astfel de mașini. Capitalul de investițiune ar fi prea mare. Cumpărarea și folosirea mașinilor ar trebui să se facă pe bază cooperativă, eventual cu ajutorul băncilor populare.

sau cu ajutorul creditului agricol, — un sistem care a mai fost aplicat la garniturile de treerat, și a dat rezultate bune. — In acelaș fel s'ar putea cumpăra și pune în folosință autocamioane pentru traficul comunal. Cât timp pierde țăranul nostru cu drumul la oraș, unde pleacă cu căruța, aproape în fiecare zi de târg. Despre organizarea vânzării produselor va mai fi vorba mai jos. — Folosința mașinilor ar fi destul de eficientă, deoarece la noi — într'o țară petroliferă — combustibilul s'ar putea procura pe prețuri minimale și cu înlesniri pentru scopuri agricole.

Nu trebuie trecut cu vederea că prin mecanizarea agriculturii timpul de muncă al agricultorilor s'ar reduce considerabil, iar timpul care devine liber ar putea fi dedicat viticulturii (producției de carne) de produse lăptoase, prășirii de porci, producției de poame — toate acestea în mod sistematic, după metode moderne, sau ar putea fi dedicat industriei de casă, care arată începuturi frumoase în unele din comunele noastre.

7. Organizarea vânzării produselor agricole încă face parte din acest complex de probleme. Soluționarea acestei chestiuni importante trebuie aflată pe o bază care asigură încrederea agricultorilor în noua organizație. Această încredere o vor avea atunci, când conducerea și controlul vor fi în mâinile lor proprii. Va fi deci necesar să se organizeze cooperative de vânzare pe comune, sau pe câte două sau trei comune învecinate. In felul acesta se va putea observa mai bine formarea prețurilor, și se vor obține prețuri mai favorabile. Tot cooperativele de vânzare ar putea mijloci acordarea de credite pe termen scurt, (credite de recoltă) și, în fine, țăranul singuratic ar avea de a face numai cu Cooperativa, și ar fi sigur că obține un preț responsabil pentru produsele sale.

8. Pentru plasarea produselor noastre agricole, — și odată organizată și raționalizată, va crește producția noastră din an în an, până ce va atinge maximum — avem lipsă de debușuri. Căutarea și asigurarea acestor debușuri este o problemă cam gîngășă a politicii noastre economice, fiindcă influențează și politica externă a statului. Starea ideală

ar fi, dacă ambele ar putea fi aduse în concordanță.

Generația noastră a avut ocaziune să facă experiența că — mai ales în timpul prezent — politica externă a statelor s'a bazat întotdeauna sau aproape întotdeauna pe politica economică națională, aproape în toate convențiunile internaționale se pot constata firele, cari duc dela una la alta. In ultimul timp este chiar majoritatea covârșitoare a tuturor convențiunilor internaționale de ordin pur economic. — Este știut că guvernele noastre au dat atențiune și acestei chestiuni, și este de dorit ca convențiunilor economice încheiate de statul nostru cu alte state să le urmeze alte convențiuni, cât mai favorabile pentru dezvoltarea agriculturii noastre.

Acest articol nu conține idei noi. Au fost publicate destule îndemnuri în această privință, avem instituțiuni de interes agricol și avem legi, chiar foarte recente, cari se ocupă de atenuarea crizei, și în mod direct sau indirect, de toate problemele arătate. Ceeace lipsește cu totul, este un program organic al politicii noastre agrare, care să soluționeze în mod unitar întregul complex de chestiuni, și o legislație adusă pe baza acelui program. Mai lipsește și organizația practică, care să ducă la îndeplinire programul odată stabilit.

P.

Pierderile efective și rezerva pentru creanțe dubioase.

In legătură cu cele publicate în numărul nostru trecut sub titlul de mai sus ținem să constatăm că în ce privește afirmațiunea dela pag. 247 a autorului și anume, că: „această cotă de 3% — este vorba, bineînțeles, exclusiv numai de cota de 3% pentru creanțe dubioase — se calculează în funcție de venitul net impozabil, adică de venitul ales prin bilanțul fiscal, iar nu după venitul net arătat prin bilanțul comercial (Adușul la § 88 pt. a. din „Instrucțiuni“ publicat în „Monitorul Oficial“ No. 40 din 18 Februarie 1931), s'a făcut evident o confuziune. Distincțiunea prezintă importanță, căci venitul net ales prin bilanțul fiscal e întotdeauna mai mare decât beneficiul arătat în bilanțul comercial, astfel că și rezerva scutită de impozite poate fi mai mare“.

Cele 3% se calculează pe baza întregului plasament în creanțe și nu „în funcție de venitul net impozabil”. Cel din urmă joacă un rol numai la constituirea rezervei statutare, scutită de impozite, pe baza art. 32 pt. a. din legea contribuțiilor directe. Crearea rezervei speciale pentru creanțe dubioase s'a permis prin art. 32 pt. b. din susnumita lege și nu are nici o legătură cu venitul net impozabil.

A ținut să dăm această rectificare pentru a evita orice neînțelegeri.

Situația.

Din activitatea parlamentară a noului regim nu se desprinde nimic deosebit, ceea ce s'ar putea numi „ritm nou”.

Politica bugetară a rămas cea veche. Lunțile desbateri parlamentare la buget au desvăluit lumii oficial, că avem goluri apreciable. Pentru acoperirea acestora s'a venit cu proiectul de rectificare a bugetului. În fond această rectificare are două părți. Una prin care se suprimă veniturile bugetare ale foștilor guvernanți numită: reduceri. A doua constă din crearea de noi capitoare, cari sunt necesare „ritmului nou” în opera sa de guvernământ.

Sarcinile în loc să scadă, vor crește prin crearea de noi taxe pe pâine, petrol și timbre sburătoare.

Drepturile de monopol ale Statului vor fi lărgite (Monitorul Oficial, zahăr, spirt, etc.), imensele averi ale statului vor fi tot piatră de moară la picioarele cetățenilor, iar autoritățile publice vor căuta să amărască mai mult zilele cetățenilor cari sunt siliți a lua contact cu ele.

Este de neînțeles, cum înțelege guvernul prin astfel de mijloace să însănătoșeze situația grea de azi.

*

Asemenea și politica economică este de neînțeles.

După ce masa cetățenilor până acum nu a fost în stare să întrețină nici autoritățile constituite ale statului, cum vor putea ei plăti noi biruri pentru favorizarea câtorva zeci de producători de petrol și exportatori de cereale.

Este foarte interesant, că și actuala „boerime” practică sistemele economice ale vechilor regimuri. Se preconizează mărirea și selecționarea producției agricole și cu deosebire a grâului. Aceasta nu însă prin intensificarea și raționalizarea muncă afară pe teren, nu creând organe sănătoase, cari să trăiască permanent în mijlocul

țărânilor îndrumând-o și sprijinind-o, ci prin privilegierea exportului și organizarea și controlul comerțului. Nu se ține seama de faptul, că comerțul nu-i prietenul autorităților, ci are nevoie de piață și marfă bună.

Dar va fi grâul bogăția principală a agriculturii, majoritatea agricultorilor noștri produc abea atâtea cereale, cât le trebuie pentru consumația familiei lor. Care-i politica guvernului pentru ajutorarea și înstărire a acestora?

*

Bursa este în expectativă. Ultimii profesioniști — mănutorii de cursuri în sus și în jos, după cum li se dădea posibilitatea, — cari mai rămaseră în bursă au dispărut adecă sau retras.

În afară de 5% Urbane Buc. și R-ta stabilizării 7% aproape la toate valorile cumpărătorii dictează prețurile.

Astfel Banca Albina, săptămâna trecută se oferea la 525 fără cumpărător (care se încăpățina la 500), iar săptămâna aceasta se cere la 575 fără a se găsi marfă.

București.

REMIZIBR.

Condițiunile

admiterii în școala de conducători de lucrări publice din București.

Liceenii, cari din diferite piedici nu pot urma cursurile universitare, își pot face o bună carieră și în timp scurt (3 ani), cu cheltuială foarte redusă, urmând această școală.

Taxa de frecventare este 3000 Lei anual.

Școala are internat unde elevii bursieri au gratuit locuință și toată întreținerea. În limita posibilității, pot lua masa, contra cost, și ceilalți elevi ai școlii.

Sunt admiși numai absolvenții a cel puțin cinci clase de liceu și absolvenții școalelor superioare de comerț, dacă au la bază și absolvirea gimnaziului, pe bază de concurs, pentru care se primesc înscrieri până la 20 Sept. a. e., la școală, în Calea Victoriei 93.

Această școală formează imediate ajutoare ale inginerilor, elemente folosite de stat și de particulari, pentru lucrări de șosele, căi ferate, poduri, clădiri și tehnice.

Diplomații acestei școli benefeciază de următoarele:

1) Pot trece în corpul de ingineri ai statului, după un serviciu activ de 10 ani la stat și în urma unui examen;

2) Sunt admiși la concursul pentru intrarea în școlile politehnice;

3) Fac serviciul militar cu termen redus.

Condițiunile de admitere detaliate se pot găsi în „Monitorul Oficial” Nr. 156 din 9 Iulie a. c., partea I-a, sau la școală (București III, Calea Victoriei 93).

CRONICA

Ajutorarea Germaniei. Băncile mari engleze au decis și au înștiințat pe corespondenții lor din Germania în baza hotărârilor luate de conferința dela Londra, că creditele acordate pân' acum vor fi menținute și nici decât reduse ori retrase. Aceeași hotărâre au luat și băncile mari din New-York.

*

Modificarea legii cametei. „Monitorul Oficial” No. 171 dela 27 Iulie a. c. a apărut ultimele modificări făcute la legea cametei.

La art. 1 al legii s'a adaus un alineat nou conform căruia *dobânda legală* nu poate fi la nici un caz mai mare de 9% în materie civilă și de 10% în materie comercială.

Iar dispozițiunile art. 2, alineat 1 a legii s'a modificat în sensul, că *dobânda convențională* nu poate fi la nici un caz, mai mare decât 14%.

*

Numărul protestelor cambiale în sem. I. 1931 a fost în Dechiul Regat și în Basarabia, conform statisticei oficiale de 171,980 în valoare de Lei 2,544,960,500, față de 209,957 proteste în 1930, cari reprezentau suma de Lei 2,346, 182,676. Creșterea este de Lei 198.786,824 sau 8.5%. Pentru Ardeal și Bucovina lipsesc datele.

*

Banca Franței acordă împrumut Băncii Angliei. Sunt în curs tratative cu Banca Franței să acorde Băncii Angliei un împrumut de 100 milioane Dollari, pe termen de 3 luni.

*

Dobânda caselor de amanet maximată la 14 la sută. Ministerul de finanțe a dat o circulară, în care arată că dobânzile caselor de amanet și ale împrumuturilor pe gaj, nu pot să fie peste cea legală de 14 la sută, sumă în care sunt cuprinse cheltuelile și taxele de evaluare, înregistrare și asigurare. Casele de amanet din Ardeal au pornit acțiune, în vederea următoarei stabiliri a dobânzilor pentru ele: La bijuterii 26 la sută (până acum 35 procente), iar la alte obiecte 28 la sută. Memoriul din chestiune va fi trimis zilele acestea ministerului de finanțe.

*

Drepturile salariatului în caz de concordat. Cu prilejul concedierii funcționarilor, de către Banca Generală a Țării-Românești, care se află în cursul procedurii premergătoare rezolvării concordatului preventiv s'a pus o chestiune interesantă.

Judecătorul concordator, s'a văzut silit în interesul restrângerii cheltuelilor băncii, să concedieze un mare număr de funcționari.

D-sa s'a condus în acest act necesar de administrație, de normele articolului 76 din legea contractului de muncă

Patronul este obligat a servi funcționarului concediat, salariul pe două luni (independent de anii serviți).

Funcționarii s'au declarat nemulțumiți, pretinzând că drepturile lor au a fi regulate în conformitate cu art. 93 din legea contractelor de muncă, după care preavizul se mărește după numărul anilor serviți de funcționar la patronul care-l concediază (ajungându-se până la salariul pe 6 luni).

Astfel că funcționarii vor introduce astăzi apelul în chestiune care va duce la precizare.

Poșta Redacțiunii.

Dlui Dr. Ludwig Klein, Loco. Mulțămim pentru cele trimise. Astfel de lucruri de interes general sunt totdeauna binevenite.

Cursul Valorilor la București

30 Iulie 1931.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	110—120
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	72—74
Scris Rurale	5	47 ³ / ₄ —48
Comuna București	4	42—45
Comuna București	5%	53—54
Împrumutul Național 1916	5	64 ¹ / ₄ —64 ¹ / ₂
Împrumutul Unirii 1919	—	64 ³ / ₄ —65
Împrumutul Refacerii 1920	5	60 ¹ / ₄ —60 ¹ / ₂
Renta împrumutării 1922	5	43 ³ / ₄ —45
„ 1903 original	5%	80—85
„ 1903 duplicate	5%	70—75
„ Stabilizării 1929		80 ¹ / ₄ —81

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	4675—4725
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	700— 705
Românească ex. cup.	500	500— 505
„ pui ex. cup.	500	500— 505
De Scont ex. cup.	500	70— 75
Comerc. Română ex. cup.	500	425— 440
Credit Român ex. cup.	500	500— 505
Viticola ex. cup.	500	25— 35
Comerț Craiova ex. cup.	500	315— 325
Com. Ital. și Rom.	500	675— 700
Albina Sibiu ex. cup.	500	500— 550
Carpaților	500	340— 350

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	3350—3400
Naționala	500	480— 500
Generala	500	1150—1200
Agricola ex. cup.	500	450— 475
Steaua României	500	1100—1200
Prevederea	200	400—420
Soc. Urania	1000	1450—1700

PETROLIFERE

Steaua Română	500	250— 255
Astra Română optate	500	500— 510
Speranța opt. ex. cup.	500	400— 425
Speranța pui ex. cup.	500	200— 225
Petrol Blok	500	85— 90
Petrolul Rom. opt.	500	70— 80
I. R. D. P. opt.	500	65— 67
Concordia	250	325— 335
Creditul Minier opt. ex. cup.	500	138— 140

DIFERITE SOCIETĂȚI

	Val. nom.	Cursul
Reșița	500	180— 185
C. Tramv. Buc.	500	700— 715

Govora-Călimănești	200	90— 95
Cartea Românească ex. cup.	500	215— 225
Creditul Technic	500	100— 110
Letea opt. ex. cup.	500	245— 245
Clădirea Românească opt. ex. c.	500	315— 320
Mica ex. cup.	500	375— 380
Carpatina	500	340— 360
Credit Industrial ex. cup.	1000	240— 245

MONEDE EFECTIVE

Dolari	171.50—172.—
Sterline	823— 826.—
Lirete	8.90— 9.—
Cor. cehe	5.7— 5.10
Franci francezi	6.70— 6.75
Franci belgieni	23.50— 23.70
Franci elvețieni	33— 33.25
Mărci germane	39.50— 40
Zloți	18.80— 19.—
Șilingi austr.	23.80— 23.90
Pengő	29— 29.50
Dinari	2.96— 2.99
Leva	1.21— 1.22
Drachme	2.22— 2.25
Lire otomane	78— 80.—
Napoleon	660—665.—

In depozit la „DACIA TRAIANĂ“ Sibiu.